

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

**Факультет/інститут Коломийський навчально-науковий
інститут**

Кафедра педагогіки і психології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Релігієзнавство

Освітньо-професійна програма Середня освіта

(Історія) Спеціальність 014 Середня освіта

(Історія) Спеціалізація 014.03 Середня освіта

(Історія)

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні
кафедри
Протокол № 1
від “26” серпня 2021 р.

ЗМІСТ

- Загальна інформація
- Анотація до курсу
- Мета та цілі курсу
- Результати навчання (компетентності)
- Організація навчання курсу
- Система оцінювання курсу
- Політика курсу
- Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Релігієзнавство
Викладач (-і)	Марчук Микола Васильович
Контактний телефон викладача	095 5077102
Е-mail викладача	marchukmv@ukr.net
Формат дисципліни	1. Цикл загальної підготовки 1.2 Вибіркові дисципліни 1.2.2 Дисципліни вільного вибору студента
Обсяг дисципліни	90 год. 3 кредити ECTS
Посилання на сайт дистанційного навчання	
Консультації	502 ауд. гуманіст корпус, вівторок, четвер
2. Анотація до курсу	
<p>Релігієзнавство – дисципліна, яка формує різносторонній світогляд, ідентичність і національну самоповагу та систематизує, структурує спільні й відмінні елементи наукового і релігійного світогляду. Навчальний курс “Релігієзнавство” читався в усіх навчальних закладах III і IV рівнів акредитації для студентів, які здобувають ступінь бакалавра й викладається сьогодні для студентів тих спеціальностей, де він у край необхідний для їх професійної діяльності, а саме: студентам-історикам, міжнародникам і політологам, журналістам, правникам, державним управлінцям, психологам, філологам, педагогам, митцям усіх напрямів, філософам, соціологам; для спеціальностей – менеджмент, релігійний туризм; фізична культура і фізична реабілітація; усім спеціальностям із спеціалізацією “середня освіта”.</p> <p>Релігієзнавство складний синтетичний курс, який включає в себе розділи з історії, етики, мистецтвознавства, права, герменевтики (з т. з. теології і філософії – це екзегетика і герменевтика Святих книг), теологічних дисциплін (основ віри і догматики (тобто фундаментальної теології), літургіки, теології моральної (морального богослов'я) і пастирського богослов'я, канонічного права та ін.), філософії та ряду наукових дисциплін, щоскладають його міжпредметну основу, а саме: етнологія релігії, футурологія релігії, праксеологія релігії, аксіологія релігії, феноменологія релігії, фізика, хімія, біологія, астрономія, інформатика тощо.</p>	
3. Мета та завдання курсу	

Мета викладання дисципліни «Релігієзнавство»: ознайомити студентів-істориків з принципами класифікації світових і національних релігій, їх доктринальними відмінностями, розкрити світоглядні особливості та морально-етичну, культурну роль в історії розвитку людства та їх футурологічні перспективи. *Завдання курсу:* Закріпити й систематизувати короткі відомості про основні національні, світові релігії та особливості їх історичного розвитку, типологію релігій, опираючись на знання з історії, хронології, археології, нумізматики, палеографії, геральдики; сфрагістики, топоніміки, гідроніміки, генеалогії, герменевтики (Святих книг) тощо; познайомити студентів з основними догматичними, філософськими, теологічними, канонічними, мистецтвознавчими, правничими і етичними принципами, які вкрай необхідно враховувати їм на практиці в будь-якій сфері діяльності у роботі з людьми, а тим більше з дітьми; навчити студентів виділяти загальнолюдські засади й обов'язкові догматичні елементи для екуменічного міжрелігійного діалогу; підготувати студентів для протидії ідеологічним інформаційним (релігійним) гібридним війнам та (релігійним) диверсіям, що в ХХІ ст. сколихнули людство. Навчити студентів методів і принципів викладання релігієзнавчих знань, форм і методів використання їх у роботі з учнями та способів застосування спеціальних історичних карт та атласів в т.ч. й через електронні ЗМІ; методів використання спеціальної довідково-енциклопедичної літератури та оволодіння релігієзнавчою термінологією для роботи з учнями; навчити створювати опорні конспекти, таблиці,

будувати схеми таблиці і порівняльні таблиці (хронологічні й теоретичні) для аналізу окремих історичних тем.

4. Компетентності (результати навчання)

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні *знати*:

- основні етапи в розвитку світових релігій, що дасть можливість майбутньому вчителю *вміти* інтегрувати набуті знання з історії культів і обрядів релігій у процесі викладання; *знати* спільні й відмінні структурні елементи світогляду (догматики) світових релігій, які використовують сучасні новітні релігії, секти і культи, що діють в Україні і світі (D 17);
- особливості (догматичної) доктрини і етики світових релігій, які формують у студентів, а згодом усіх учнів-старшокласників гуманітарну складову, що опирається на християнські засади у ставленні до ближнього (D 5);
- джерела світових релігій, що лягли в основу релігійних морально-правових канонів і законодавства різних країн світу (D 9);
- культурно-мистецькі і обрядові особливості українських церков та світових релігій, знати культурну спадщину українського народу в контексті розвитку світової культури (D 30);
- ідеологічно-світоглядні заборони, застереження, які є небезпечними для людини, що інтегрується європейської цивілізації (гендерна ідеологія, лгбт мислення) (D 22).

Фахові (предметні) компетентності:

Здатність на основі теоретичних релігієзнавчих, теологічних, історичних, мистецтвознавчих, культурологічних та філософсько-етичних знань аналізувати будь-яку світову релігію за її світоглядом (догматикою), за її вченням про ближнього, за її баченням призначення людини у світі (C 1);

Здатність володіти глосарієм дисципліни «Релігієзнавство» її категоріально-понятійним апаратом, уміючи екстраполювати набуті знання на роботу в закладах освіти (C 14);

Здатність до систематизації відомостей про основні національні, світові релігії та особливості їхнього історичного розвитку, знання типології релігій, опертя

наміжпредметні знання з історії, хронології, археології, нумізматики, палеографії, геральдики; сфрагістики, топоніміки, гідроніміки, генеалогії, герменевтики (Святих книг) тощо (C18),
 Здатність до аналізу і тлумачення джерел історичного і релігієзнавчого характеру (Святи книги: Біблію, Коран, Тріпітаку; тощо) та вивчення їх з учнями на уроках (C19);
 Здатність до самостійного оцінювання релігійно-церковних процесів в Україні і світі, (C28);
 Здатність розрізняти ментальність і світогляд різних народів, їх вплив на релігії та враховувати їх у своїй практичній діяльності і враховувати це в практиці; виділяти обов'язкові складові культурно-релігійної традиції тої чи іншої епохи та їх відмінності у різні історичні епохи; відрізняти світові релігії за їх морально-етичними релігійними кодексами та вченням про ближнього (*загальнолюдські цінності*) та їх вплив на світогляд різних народів (C30).

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	14
семінарські заняття / практичні / лабораторні	16
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальності	Курс (рік навчання)	Нормативний / Вибірковий
I	014.03. Історія, середня освіта	2	Нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання на сам. роб студ.; К-ть год.	Вага оцінки	Термін виконання
1. Релігієзнавство	Лекція	<ul style="list-style-type: none"> Академічне релігієзнавство / за ред. проф. А. Колодного. - К., 2004. - 862с Дисциплінарне релігієзнавство. Навчальний посібник / За ред. проф. А. Колодного. Вид. 2-е, доопр. - К., 2010. - 219 с. Релігієзнавчий словник / за ред. проф. А. Колодного і Б. Лобовика. - К.: Четверта хвиля, 	2 год.	5б	1 міс.
к	ція 2		Розпочати		
наука і навчальна дисципліна	год.		словникову роботу		
Структура академічного релігієзнавства	.		2 год.		
			Таблиця №1.		

		<p>1996. – 392с.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Шевченко В. М. Словник – довідник з релігієзнавства. – К.: Наукова думка, 2004. – 560с • Християнська етика – могутній засіб виховання української молоді. Колективна монографія для вчителів. Упоряд. Геник Л. Я. / Геник Л. Я., Єгрешій О. І., Ігнатюк О. В., Огірко О. В [Текст]. Івано-Франківськ: Плай, 2016. 438с., іл., табл. 			
2.Історія світових і національних релігій:	Лекція 2	6. Крижанівський О. П. Історія	20 год. Таблиця №2	10б	2 міс.

	год.	<p>стародавнього Сходу: Курс лекцій: Навч. посібн. – К.: Либідь, 1996. –480с.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Лубський В., Лубська М. Козленко В., Севрюков Г. Історія релігій. Посібник для студ. внз. - К.: Тандем, 2006. – 640с. • Лубський В. І. Релігієзнавство. – К.: Вілбер, 1997. – 362 с. • Християнська етика – могутній засіб виховання української молоді. Колективна монографія для вчителів. Упоряд. Геник Л. Я. / Геник Л. Я., Єгрешій О. І., Ігнатюк О. В., Огірко О. В [Текст]. Івано-Франківськ: Плай, 			
Давні національні релігії					
А) що зникли;	Семі				
Б) існуючі нині.	нар				
	заня				
	ття				
	2				
	год.				

		2016. 438с., іл., табл. • Васильев Л. С. История религий Востока в 2-х тт. М., 1988.			
3.Юдаїзм (іудаїзм) –національна чи світова релігія?	Лек ція, 2 год.	• Біблія: Старий і Новий Заповіт.- К., 2000. • Біблійний атлас. – К.: ЛДТ, 2004. • Геллей Г. Г. Біблійний довідник: Короткий біблійний коментар. - Торонто: Всесвітня християнська місія, 1985. - 857с. • Головащенко	32 год.= 9 год.+ Таблиця №3 Світові релігії	5 б	2 міс.
	Семі нар. зан. 2 год.				

		о С. І. Біблієзнавство. Вступний курс: Навчальний посібник. - К.: Либідь, 2001. – 496с. • Беленький М. Иудаизм. Изд.2-е. - М., 1974. - 239с. • Беленький М. Что такое Талмуд? - М., 1970. - 216с. • Васильев Л. С. История религий Востока в 2-х тт. М., 1988.			
4.Історія та релігійна філософія християнства Християнська догматика. Святі Тайни (таїнства). Етапи розвитку і поділи у християнстві. Свята і обряди.	Лек ція 2 год. Семі нар. 2 год.	• Генік Л. Я. ІСТОРІЯ ХРИСТІЯНСТВА: КАТОЛИЦИЗМ. Ч.І: Основні ідеї християнства. – Івано-Франківськ: Плай, 2012. – 576с. • Християнська етика – могутній засіб виховання української молоді. Колективна монографія для	+9 год. Таблиця №3 Світові релігії	5 б	2 міс.

		<p>вчителів. Упоряд. Геник Л. Я. / <i>Геник Л. Я., Єврей О. І., Ігнатюк О. В., Огірко О. В [Текст].</i> Івано-Франківськ: Плай, 2016. 438с., іл., табл</p> <ul style="list-style-type: none"> • Деревенский Б. Г. Иисус Христос в документах истории. — Изд. 5- е. СПб.: Алетейя, 2010. • Булгаков С.В. Православие: Праздники и посты. Богослужения и 			
--	--	--	--	--	--

		<p>требы, расколы, ереси. — М.: Современник, 1994. - 575с.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Робертсон Р. Восточные христианские Церкви: Церковно - исторический справочник. - С.- Пб: Высшая религиозно- философская школа, 1999. • Санніков С.В. Огляд історії християнства. Навч. Посіб. - К.-Одеса, 2007. • Католическа я енциклопедия / Ред.изд. совет. О. Григорий Церох /пред./ Т.1: А-З. — М.: Изд-во Франи, 2002. - 1956с. • Христианств о: Энциклопедически й словарь: В 3 т. / Ред. кол.: С. С. Аверинцев (гл. ред.) и др. — М.: 			
--	--	--	--	--	--

		Большая Российская Энциклопедия, 1993-1995.			
5.Іслам – світова релігія. Історія й релігійна філософія ісламу. Свята в мусульман.	Лекція 2 год. Семінар 2 год.	<ul style="list-style-type: none"> Лубський В., Лубська М. Козленко В., Севрюков Г. Історія релігій. Посібник для студ. внз. - К.: Тандем, 2006. – 640с. Релігієзнавство: Навч. посібник / За ред. С. А. Бублика. - К.: Юріком Інтер, 2000. - 496с. 	+9 год. Таблиця №3 Світові релігії	5б	2 міс.

<ul style="list-style-type: none"> Історія та релігійна філософія буддизму Вчення про дхарму, нірвану, карму, сансару, сангху, Будду. Свята в буддизмі. Неорелігії <ul style="list-style-type: none"> Неорелігії християнського походження. Неорелігії орієнтального походження. Неорелігії змішаного типу. .Сайєнтологічні рухи. . Сатанізм 	Лекція 2 год. Семінари 2 год.	<ul style="list-style-type: none"> Будда / Історія філософії. Словник / За заг. ред. В. І. Ярошовця. – К.: Знання, 2005. – С.35-37. Степовик Д. В. Релігії, культури і секти світу. Посібник з релігієзнавства і сектознавства. 3-є вид.- Івано-Франківськ, 1998. - 266с. Энциклопедия религий / Под ред. А. П. Забияко, А. Н. Красникова, Е. С. Элбакян. – М.: Академпроект, Гаудеамус, 2008. – 1520с. 	+9 год. Таблиця №3 Світові релігії	5б	2 міс.
7.ІСТОРІЯ РЕЛІГІЙ В УКРАЇНІ Язичництво, християнство, юдаїзми караїм, іслам, буддизм, неорелігії.	Лекція, 2 год. Семінар, 2 год.	18. Історія релігії в Україні: Навчальний посібник /А. М. Колодний, П. Л. Яроцький, Б. О. Лобовик та ін.; За ред. А. М. Колодного, П. Л. Яроцького. - К.:	2 год.	5б	2 тижн

		Товариство “Знання”, КОО, 1999. - 735с. 19.			
Всього лекцій			14 год	40 б	
Тема №1. <i>Національні релігії</i> 1. Вірування у стародавньому Єгипті 2. Давні і сучасні національні релігії Індії: а) індуїзм; б) джайнізм; в) веданта. 3. Давні і сучасні	Семінар. Заняття 2 год.	<ul style="list-style-type: none"> Крижанівський О.П. Історія Стародавнього Сходу: Підручник. - К.: Либідь, 2000. - 592с. Лубський В., Козленко В., Лубська М., Севрюков Г. Історія релігій / Під 	2	5 б	2 тижн

національні релігії Китаю: а) даосизм; б) конфуціанство. 3. Національні вірування в Японії (синтоїзм). • Міфологічний світогляд стародавніх греків і римлян. • Міфологічний світогляд стародавніх єгиптян і народів Межиріччя (Месопотамії). 6. Релігійні вірування на території українських земель: А) вірування трипільців; Б) вірування скіфів; В) міфологічний світогляд давніх слов'ян.		<p>ред. проф. В. І. Лубського. Навч. посіб. – К.: Тандем, 2002. – 640с.</p> <ul style="list-style-type: none"> Історія філософії / За ред. Ярошовця. Навч. посіб. – К.: Либідь, 2005. Всемирное писание: Сравнительная антология священных текстов / Пер. с англ. - М.: Республика, 1995. - 591с. Васильев Л. С. История религий Востока в 2-х тт. М., 1988. Индуизм. Джайнизм. Сикхизм. Словарь / Под общ. ред. Альбедиль М. Ф. и Дубянского А. М. – М.: Республика, 1996. – 576с. 			
Тема № 2. <i>Десять Заповідей Божих у різних релігійних традиціях</i> • Історія юдейського народу та історія виникнення	Семінар. заняття 2 год.	<ul style="list-style-type: none"> Геник Л. Я. Виховне значення десятих заповідей Божих (Декалогу) // Рідна школа. - 2001. - №11-12. - С.23-37. 	2		2 тижн

<p>Декалогу.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Поділ Декалогу на дві групи. • Суть і значення першої групи заповідей Божих в юдаїзмі, християнстві, ісламі. • Вимоги до віруючих за другою групою заповідей та їх взаємозв'язок із правовими законами (юдаїзм, християнство, іслам, 		<ul style="list-style-type: none"> • Генік Л. Я. ІСТОРІЯ ХРИСТІЯНСТВА: КАТОЛИЦИЗМ. Ч.І: Основні ідеї християнства. – Івано-Франківськ: Плай, 2012. – 576с. (Розділ. II) • Генік Л.Я. Релігійно-моральне виховання в українських навчальних закладах Східної 			
---	--	---	--	--	--

буддизм).		<p>Галичини кінця XIX - поч. XX ст. - Івано-Франківськ: Плай, 2000. - 273с.</p> <p>29. Заповіді Божі і церковні. Радіопроповіді з Ватикану. Вид. друге. – Львів: Місіонер, 2008. – 232с.</p>			
<p>Тема № 3. Релігійні вірування юдеїв</p> <p>1. Географія та заняття населення Палестини.</p> <p>2. Історія юдейського народу та історія створення Біблії.</p> <p>3. Релігійно-філософська характеристика юдаїзму. Символ віри.</p> <p>4. Літочислення, календар та основні релігійні свята юдеїв.</p>		<p>30.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Крижанівський О.П. Історія стародавнього Сходу: Курс лекцій: Навч. посібн. – К.: Либідь, 1996. – 480с. • Лубський В., Лубська М., Козленко В., Севрюков Г. Історія релігій. Посібник для студ. внз. - К.: Тандем, 2006. – 640с. <p>Маймон / Історія філософії. Словник / За заг. ред. В. І. Ярошовця. – К.: Знання, 2005. – С.471-472. С. 301-303</p> <ul style="list-style-type: none"> • Беленький 	2	56	2 тижн

		<p>М. Иудаизм. Изд.2-е. - М., 1974. - 239с.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Беленький М. Что такое Талмуд? - М., 1970. - 216с. • Васильев Л. С. История религий Востока в 2-х тт. М., 1988. 			
Тема №4 <i>ХРИСТИАНСТВО: ЙОГО ОСНОВНІ ІДЕЇ, ПОШИРЕННЯ,</i>		<p>36. Генік Л. Я. Історія християнства: католицизм. Т. 1: Основні ідеї</p>	2	56	2 тижні

<p><i>КУЛЬТ</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Євангельський Христос й історичні свідчення. Ісус Христос – засновник християнської Церкви. • Символ віри (Вірую) – виклад основних ідей християнства. • Причини церковного розколу 1054 року – догматичні відмінності православ'я і католицизму. • Культ: Святі Тайни (Таїнства) в християнстві. • Причини і передумови Реформації. Особливості протестантизму. 		<p>християнства. Навч. посіб для студ. – Івано-Франківськ: Тіповіт, 2011. – 342с. (Р. I. пояснення Символу віри; Р. III – Святі Тайни; Р.I. IV – Вселенські собори).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Головащенко С. І. Історія християнства: Курс лекцій: Навч. посіб. - К.: Либідь, 1999. - 352с. (С. 41-46). • Санніков С.В. Огляд історії християнства. Навч. Посіб. - К.-Одеса, 2007 • Християнська етика – могутній засіб виховання української молоді. Колективна монографія для вчителів. Упоряд. Генік Л. Я. / Генік Л. Я., Єгоров О. І., Ігнатюк О. В., Огірко О. В [Текст]. Івано-Франківськ: Плай, 2016. 438с., іл., табл 			
Тема №5. <i>ІСЛАМ ЯК СВІТОВА РЕЛІГІЯ</i>		<ul style="list-style-type: none"> • Лубський В., Козленко В., 	2	56	2 тижні

<ul style="list-style-type: none"> • Коран як культурна пам'ятка. Сунна. Шаріат – збірка мусульманського права. • Мусульманське віровчення: про єдинобожжя, вчення про передбачення, про душу, есхатологія. • Культ, обряди, свята в ісламі. 		<p>Лубська М., Севрюков Г. Історія релігій / За ред. В. І. Лубського – К.: Тандем, 2002. – С.492-515.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Лубський В.І., Борис В. Д. Мусульманське право. - К.,1997. • Лубський В.І. Релігієзнавство. - 			
---	--	--	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • Основні напрями ісламу в світі. • Іслам в Україні 		<p>К.:Вілбор, - 1997. 43. Релігієзнавство / За ред. С. А. Бублика. - К.: Юрінком Інтер, 2000. - 496с. (С.230-258).</p>			
<p>Тема №6. <i>БУДДИЗМ ТА ЙОГО ОСОБЛИВОСТІ</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Святі книги буддистів. • Релігійна філософія буддизму. Метафізика буддизму. • Вчення про драхму, душу, нірвану, сансару, карму. • Етика буддизму. 36 заповідей Будди та їх поділ. • Основні напрями буддизму. Ламаїзм. • Дзен-буддизм; виникнення та поширення. 		<ul style="list-style-type: none"> • Історія світової релігієзнавчої думки: Хрестоматія / Упор. Лубський В. І., Козленко В. М., Горбаченко Т. Г. - К.: Тандем, 1999. - 408с. • Джаммапада / Пер. В. Н. Топорова // Буддизм / Сост. Я В. Боцман. – Харьков: Фолио, 2001. – С.21-89. • Буддизм / Сост. Я В. Боцман. Харьков: Фолио, 2001. – 992с. • Буддизм. Словарь. - М.,1992. • Корнеев В. Буддизм - религия Востока. - М., 1990. - 63с. Кочетов А. Буддизм. - М., 1983. 	2	56	2 тижн
<p>Тема №7. <i>НЕОРЕЛІГІ – НОВІТНІ РЕЛІГІЙНІ ТЕЧІЇ, СЕКТИ І КУЛЬТИ</i></p>		<ul style="list-style-type: none"> • Дудар Н. П., Филипович Л. О. Нові релігійні течії: український контекст 	2	56	2 тижн

<ul style="list-style-type: none"> • Поняття про класифікацію неорелігій: а) богословський підхід; б) історичний підхід. • Неорелігії християнського походження. • Неорелігії орієнтального 		<p>(огляд, документи, переклади). – К.: Наукова Думка, 2000. – 132с.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Історія світової релігієзнавчої думки: Хрестоматія /Упор. Лубський В. І., Козленко В. М., Горбаченко Т. Г. - 			
--	--	---	--	--	--

<p>походження.</p> <p>4.Неорелігії змішаного типу.</p> <p>5.Сайєнтологічні рухи.</p> <p>6. Сатанізм.</p>		<p>К.: Тандем, 1999. - 408с.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Нові релігійні течії та організації в Україні: Довідник / Підгот. Л. О. Филипович. – К., 1997. • Релігієзнавчий словник / За ред. професорів А. Колодного, Б. Лобовика. - К.: Четверта хвиля, 1996. - 392с. • Церкви і релігійні організації України 2001 році. Довідник / ред.колегія: В. Д. Бондаренко та ін. – К.: VIP, 2002. – 186с. • Історія релігії в Україні: Навчальний посібник /А. М. Колодний, П. Л. Яроцький, Б. О. Лобовик та ін.; За ред. А. М. Колодного, П. Л. Яроцького. - К.: Товариство “Знання”, КОО, 1999. - 735с. • Нетрадиційні релігійні та містичні культури України / 			
--	--	---	--	--	--

		Петрик В. М., Сьомін С. В., Ліхтенштейн Є. В., Гринько В. В., Остроухов В. В. Заг. ред. В. В. Остроухова. – К.: “РОСАВА”, 2003. – 336с.			
Тема №8. РЕЛІГІЇ В УКРАЇНІ		56. Про свободу совісті та релігійні	2	5 б	2 місяці

<ul style="list-style-type: none"> • Вірування у давніх народів на території України. • Християнство та його особливості в Україні. • Юдаїзм та караїм в Україні. • Іслам в Україні. 5. Буддизм на українських землях. • Неорелігії в Україні. • Українське законодавство про свободу совісті. 		<p>організації / Відомості Верховної Ради України. - 1994. - №13.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Дудар Н. П., Филипович Л. О. Нові релігійні течії: український контекст (огляд, документи, переклади). – К.: Наукова Думка, 2000. – 132с. • Головащенко С. І. Історія християнства: Курс лекцій: Навч. посіб. - К.: Либідь, 1999. - 352с. (С. 41-46). • Історія та теорія релігії та вільнодумства / Заред. Заковича М. М. / Навч. посібник. - К. - 1996. • Історія релігії в Україні: Навчальний посібник /А. М. Колодний, П. Л. Яроцький, Б. О. Лобовик та ін.; За ред. А. М. Колодного, П. Л. Яроцького. - К.: Товариство “Знання”, КОО, 1999. - 735с. • Кияк С. Р. Ідентичність українського 			
---	--	--	--	--	--

		католицизму: генезис, проблеми, перспективи [Святослав Кияк]. Монографія. – Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2006. – 632с. • Нетрадиційн			
--	--	--	--	--	--

		і релігійні та містичні культури України / Петрик В. М., Сьомін С. В., Ліхтенштейн Є. В., Гринько В. В., Остроухов В. В. Заг. ред. В. В. Остроухова. – К.: “РОСАВА”, 2003. – 336с.			
Всього семінарів	сем.		16 год.	35 б	2 місяці
Знання словника	тести			25 б	
Залік	або тести або таблиці	<ul style="list-style-type: none"> • Головащенко С. І. Історія християнства: Курс лекцій: Навч. посіб. - К.: Либідь, 1999. - 352с. (С. 41-46). • Історія та теорія релігії та вільнодумства / За ред. Заковича М. М. / Навч. посібник. - К. - 1996. • Історія релігії в Україні: Навчальний посібник /А. М. Колодний, П. Л. Яроцький, Б. О. Любовик та ін.; За ред. А. М. Колодного, П. Л. Яроцького. - К.: Товариство “Знання”, КОО, 1999. - 735с. • Лубський В., Козленко В., Лубська М., 	2 год. к/р	25 б	

		Севрюков Г. Історія релігій / За ред.. В. І. Лубського – К.: Тандем, 2002. – С.492-515. • Лубський В. І., Борис В. Д.			
--	--	--	--	--	--

		Мусульманське право. - К.,1997. • Лубський В.І. Релігієзнавство. - К.:Вілбор, - 1997. • Релігієзнав ство / За ред. С. А. Бублика. - К.: Юрінком Інтер, 2000. - 496с. • Християнськ а етика – могутній засіб виховання української молоді. Колективна монографія для вчителів. Упоряд. Геник Л. Я. / <i>Геник Л. Я., Єгрішій О. І., Ігнатюк О. В., Огірко О. В.</i> Івано- Франківськ: Плай, 2016. 438с., іл., табл			
Все разом			90 год.= 14+16+60	100 б= 25+35 +40	2 місяці
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	Із максимальних 100 балів загального оцінювання предмету, які може набрати студент у ході засвоєння дисципліни максимум 35 балів відводиться на роботу на семінарських заняттях та самостійна робота студентів (максимум 40 балів), або написання контрольної роботи (максимум 15 балів), або тести (на знання релігієзнавчих термінів чи колоквиум) – максимум 15 балів, захист презентацій або складання таблиці з обраної студентами теми (25 балів). «Решта» 25 балів – це залікове тестування складене на основі, передусім, лекційних занять або таблиця тощо.				
Вимоги до письмової роботи	Напередодні письмової (контрольної) роботи (подається 5 запитань) студенти отримують заготовки на самостійну роботу – уміщується глосарій, Окремі завдання із пропонуванних потрапляють студентам під час написання письмової роботи. Крім конкретних питань-тестів пропонуються також одне запитання на мислення розлоге.				
Семінарські заняття	Семінарські заняття покликані утвердити у студентів конкретні знання з дисципліни, розвивати вміння аналізувати мистецький				

	об'єкт, виставу або музичний твір, публічних виступів, умінню проводити дискусії на актуальні теми з історії української культури, займати чітку громадянську позицію
Умови допуску до підсумкового контролю	Для допуску до підсумкового контролю (заліку) студент мусить захистити тему з обраної теми на відмінну/добру/задовільну оцінку – мінімум 10 балів; отримати мінімальний задовільний бал за колоквиум – мінімум 5 балів, отримати мінімальний

	задовільний бал за написання контрольної роботи – мінімум 5 балів, а також засвоїти матеріали семінарських занять – мінімум 10 балів. Мінімальний сумарний бал для допуску до підсумкового контролю з дисципліни – 25 балів.
--	---

7. Політика курсу

Політика курсу «Релігієзнавство» передбачає перездачу усіх невиконаних завдань в силу серйозних запізнь на заняття або пропущених пар без поважних причин. Студенти, що слухають дисципліну зобов'язані відпрацювати заняття / невиконаний обсяг робіт (переписати контрольну роботу, написати реферат або перекласти розповідь про об'єкт, написати колоквиум у письмовій формі). У випадку запозичених робіт, випадків плагіату, виявів академічної недоброчесності (списування), недоброрядної поведінки в аудиторії викладач пропонує студентові повторно виконати необхідний вид роботи.

8. Рекомендована література

- Біблія: Старий і Новий Заповіт.- К., 2000.
- Історія світової релігієзнавчої думки: Хрестоматія /Упор. Лубський В. І., Козленко В.М., Горбаченко Т. Г. - К.: Тандем, 1999. - 408с.
- Святе Письмо. – Рим, 1996.
- Всемирное писание: сравнительная антология священных текстов. – М.: Республика, 1995. – 592с.
- Деревенский Б. Г. Иисус Христос в документах истории. — Изд. 5-е. СПб.: Алетей, 2010 г.
- Элиаде Мирча. Священные тексты народов мира. – М., 1998. - 624с
- Академічне релігієзнавство / за ред. проф.. А. Колодного. - К., 2004. - 862с.
- Дудар Н. П., Филипович Л. О. Нові релігійні течії: український контекст (огляд, документи, переклади). – К.: Наукова Думка, 2000. – 132с.
- Заповіді Божі і церковні. Радіопроповіді з Ватикану. Вид. друге. – Львів: Місіонер, 2008. – 232с.
- Історія та теорія релігії та вільнодумства / За ред. Заковича М. М. / Навч. посібник. - К. - 1996.
- Генік Л. Я. Історія християнства: католицизм. Ч.І: Основні ідеї християнства. Вид. 2-е. – Івано-Франківськ: Плай, 2012. – 576с.
- Генік Л.Я. Релігійно-моральне виховання в українських навчальних закладах Східної Галичини кінця ХІХ - поч. ХХ ст. - Івано-Франківськ: Плай, 2000. - 273с.
- Головащенко С. І. Біблієзнавство. Вступний курс. - К.: Либідь, 2001. - 496с.
- Головащенко С. І. Історія християнства: Курс лекцій: Навч. посіб. - К.: Либідь, 1999. - 352с. (С. 41-46).
- Історія релігії в Україні: Навчальний посібник /А. М. Колодний, П. Л. Яроцький, Б. О. Лобовик та ін.; За ред. А. М. Колодного, П. Л. Яроцького. - К.: Товариство “Знання”, КОО, 1999. - 735с. - (Вища освіта ХХІ століття).
- Коваль І. Археологічні есе. - Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2001. - 188с.
- Коваль І., Джура О., Марчук В. Дорогою Христової науки. Нариси біблійної, християнської і церковної археології України. - Івано-Франківськ: Лілея – НВ, 2003.- 376с.
- Коваль І. Церковна археологія. Курс лекцій. - Івано-Франківськ: Нова Зоря, 1998. -167с.
- Лубський В., Козленко В., Лубська М., Севрюков Г. Історія релігій / За ред.. В.

І.Лубського – К.: Тандем, 2002. – С.492-515.

- Лубський В. І., Борис В. Д. Мусульманське право. - К.,1997.
- Лубський В.І. Релігієзнавство. - К.:Вілбор, - 1997.
- Нетрадиційні релігійні та містичні культури України / Петрик В. М., Сьомін С. В., Ліхтенштейн Є. В., Гринько В. В., Остроухов В. В. Заг. ред. В. В. Остроухова. – К.: “РОСАВА”, 2003. – 336с.
- Релігієзнавство: предмет, структура, методологія /За ред. А. Колодного та проф.

Б.Лобовика. - К.: Аероплан, 1996. - 240

24. Релігієзнавчий словник / за ред.. проф.. А. Колодного і Б. Лобовика. – К.: Ч хвиля, 1996. – 392с.

25. Слободський С. Закон Божий: Підручник для сім'ї та школи. Пер. з ро Кислюка. - Київ: "ФЕНТЕЗІ ЛТД, 1996. - 571с.

26. Степовик Д. В. Релігії, культури і секти світу. Посібник з релігієзна сектознавства. 3-є вид.- Івано-Франківськ, 1998. - 266с.

27. Християнська етика – могутній засіб виховання української молоді. Кол монографія для вчителів. Упоряд. Генік Л. Я. / Генік Л. Я., Єгрешій О. І., Ігнатю Огірко О. В [Текст]. Івано-Франківськ: Плай, 2016. 438с., іл., табл

28. Церкви і релігійні організації України у 2001 році. Довідник / ред. колегі Бондаренко та ін. – К.: VIP, 2002. – 186с.

29. Шевченко В. М. Словник – довідник з релігієзнавства. – К.: Наукова думк – 560с

Викладач: Генік Любов Ярославівна

Б.Лобовика. - К.: Аероплан, 1996. - 240

- Релігієзнавчий словник / за ред. проф. А. Колодного і Б. Лобовика. - К.: Четверта хвиля, 1996. - 392с.
- Слободський С. Закон Божий: Підручник для сім'ї та школи. Пер. з рос. О. І. Кислюка. - Київ: "ФЕНТЕЗІ ЛТД, 1996. - 571с.
- Степовик Д. В. Релігії, культури і секти світу. Посібник з релігієзнавства і сектознавства. 3-є вид,- Івано-Франківськ, 1998. - 266с.
- Християнська етика - могутній засіб виховання української молоді. Колективна монографія для вчителів. Упоряд. Генік Л. Я. / Ееник Л. Я., Єгрешій О. І., Ігнатюк О. В., Огірко О. В [Текст]. Івано-Франківськ: Плай, 2016. 438с., іл., табл
- Церкви і релігійні організації України у 2001 році. Довідник / ред. колегія: В. Д. Бондаренко та ін. - К.: VIP, 2002. - 186с.
- Шевченко В. М. Словник - довідник з релігієзнавства. - К.: Наукова думка, 2004.

-560 с

Викладач
кандидат історичних наук,
доцент
М.В. Марчук